

CONCERT DE FESTES

20 de juliol de 2008 a les 21 h a l'Auditori de la Barbera
BANDA SIMFÒNICA DE L'ATENEU MUSICAL DE LA VILA JOIOSA
Ramon Garcia i Soler, director

I Part

Fernando TORMO IBÁÑEZ (1882 – 1964)

- **Pilar pasdoble** – *marxa*, 1953

Francisco LACALLE BLASCO (19----)

- **Zalé Arráez** *marxa mora*, 1964

Juan Carlos SEMPERE BOMBOÍ (1976)

- **Afar mosém** *pas contrabandista*, 2006

Francisco ESTEVE PASTOR (1916 – 1989)

- **Penya Cadell** *marxa mora*, 1976

Amando BLANQUER PONSODA (1935 – 2005)

- ¹**Aleluya** *marxa cristiana*, 1958

Pedro SALINAS ROBLES (19----)

- ²**Eugenio, Kaid Aswad. (Capitán Negro)** *marxa mora*, 2008

II Part

José CARBONELL GARCÍA (1890 – 1957)

- **Suspiros del Serpis** *pasdoble*, 1952

Pedro Joaquín FRANCÉS SANJUÁN (1951)

- **Caballero Halcón** *marxa cristiana*, 2005

Fernando TORMO IBÁÑEZ (1882 – 1964)

- **Tr. Moro Nefando** *marxa àrab*

Mario ROIG VILA (1972)

- ³**Tabal i Saragüells** *pas masser*, 2003

Ramon GARCIA i SOLER (1971)

- **Carlos el municipal** *marxa mora*, 2007

José María FERRERO PASTOR (1926 – 1987)

- **Apostol Poeta “Rafael Duyos”** *marxa cristiana*, 1978

¹ Amb motiu del 50 Aniversari de la primera marxa cristiana.

² Estrena absoluta dirigida pel seu autor.

³ Amb la col·laboració dels dolçainers Antoni Lloret i Gaspar Zaragoza.

NOTES AL PROGRAMA

El programa que hui presenta la Banda Simfònica de l'Ateneu de la Vila Joiosa amb motiu del tradicional concert de festes, es caracteritza per la inclusió de partitures d'èpoques i estils ben diferents. D'aquesta manera hem volgut oferir una representació dels diferents punts de vista que els autors tenen a l'hora d'enllestir una peça per a la festa dels moros i cristians, depenent de l'època, les circumstàncies, la tècnica compositiva, el gènere i les inquietuds creatives de cadascú.

Pilar del mestre d'Albaida Fernando Tormo, és una deliciós pasdoble-marxa de caràcter lleuger i marcial tan propi de l'època. La marxa mora **Zalé Arráez**, de l'estimat mestre viler Francisco Lacalle, és ja coneguda pels festers de La Vila, atès que està dedicada a l'Associació Santa Marta i va ser obra obligada del concurs de bandes l'any 1964. Donem un salt en el temps per a escoltar una nova proposta del també albaidí Juan Carlos Sempere, qui fa un temps va ser director del nostre cor Jaume Baldó. **Afar mosém** podriem dir que és una marxa per a contrabandistes, que el seu autor acota com a *pas contrabandista*, podem observar tots els elements habituals als pasdobles andalusos, però apropant-se decididament a la marcialitat cristiana. El títol respon a una barreja sil·làbica sobre el nom del seu dedicatari, el fester i cosí de l'autor Rafa Moscardó Sempere.

El compositor de Muro Francisco Esteve Pastor troba la inspiració en l'emblemàtic pic del Benicadell per compondre la seua marxa mora **Penya Cadell**, que dedicaria en 1976 a la filà "Els Grocs" de Xixona. L'autor de *Juanjo* ens mostra de nou una partitura repleta de suntuositat i línies melòdiques suggerents, elements que redefeixen un estil peculiar que va sentar escola entre els seus coetanis i en les generacions actuals. La composició en 1958 de la marxa cristiana **Aleluya** de l'insigne mestre alcoià Amando Blanquer, va marcar una importantíssima fita en l'història de la música per a la festa, atès que fou la primera composició destinada ex profes a les hostes cristianes. Hem volgut incloure-la al programa per tal de celebrar els 50 anys d'aquesta marxa de caire religiós i de gran factura compositiva. Per a concloure la primera part tindrem l'oportunitat de gaudir de l'estrena de la marxa mora **Eugenio, Kaid Aswad. (Capitán Negro)**, del conegut i estimat mestre Pedro Salinas. Com el seu títol indica esta marxa està dedicada al capità de "Els Negres" de La Vila Eugenio Gómez Aperador. En aquesta ocasió el mestre Pedro Salinas tornarà a posar-se al front de l'Ateneu per tal de dur endavant l'estrena d'aquesta interessant marxa.

De l'alcoià José Carbonell escoltarem el que és tot un clàssic del repertori fester en general, i en el cas d'Alcoi fins i tot un segon himne. El pasdoble **Suspiros del Serpis** és tot un exemple d'equilibri entre la

tècnica compositiva, el lirisme i la funcionalitat de l'obra dintre la festa. Ja en temps actual, fa només tres anys l'autor de Beneixama Pedro J. Francés ens va regalar una d'eixes partitures que ú sap que prompte serà assimilada per la festa. Tal com va passar amb *Cid* o *Als Ligeros*, **Caballero Halcón** és una marxa cristiana que prompte captiva l'oient, donada la fluïdesa del seu discurs i la claredat formal, tot afavorit pel tractament modal dels temes el qual aporta un aura de sonoritat medieval.

Del mestre Fernando Tormo hem triat una altra desconeguda peça de caràcter ben diferent al pasdoble lleuger en el què hem començat. Tant *Pilar* com **Tr. Moro Nefando** tenen en comú el fet de no ser gens habituals al repertori fester, tot i que altres obres de l'autor com *Antañona*, *Luchando*, *Che* o *Christus* són vertaders clàssics del legat bandístic. Sabem que el catàleg d'obres de Tormo és força extens en quant a pasdobles i marxes processionals, però no li se coneix cap marxa mora llevat de *Tr. Moro Nefando* que tampoc ho és exactament. Aquest gènere s'emmarca dins el que seria el *pas moro*, una mena de pasdoble *sentat*, que es feia servir pels moros abans d'existir les marxes mores com hui les coneguem. Segons el alcoians, sabem que Antonio Pérez Verdú va escriure la primera marxa mora en 1907 (A-ben-amet), però els moros de feia dècades desfilaven amb partitures com la que hui escoltarem, a més ho van continuar fent després d'eixa data fins que es va imposar a poc a poc la marxa mora. L'autor acota l'obra sota el subtítol de *marcha árabe*, i no és estrany al observar el caràcter arabesc del discurs. Respecte al ritme hem de dir que està molt a prop de la Zambra, igual que *Un moble més*, i tants altres passos moros de les primeres dècades del s. XX. El títol respon perfectament al nom i primer cognom de l'autor, tot barrejant les lletres. Per a arrodonir i quadrar millor la signatura oculta, la primera paraula apareix abreviada: sabem que *tr.* és l'abreviatura de *traïdor* perquè apareix completa únicament al paper de clarinet 3r. Hui en dia aquest tipus d'obres poden tindre gran aplicació en dianes o entrades de bandes.

La dolçaina i el tabal són els instruments protagonistes en el *pas masser* de Mario Roig Vila **Tabal i saragüells**, dedicada al seu amic Vicent Belda, percussionista i fester albaidí. Una nova aportació a la música nascuda per als massers o llauradors. De manera encertada l'autor ens endinsa en un ambient purament valencià al utilitzar com a material temàtic dues melodies pertanyents a la rica tradició etnomusical valenciana. D'una banda hi trobem referències al tema de la dansa i d'altra una bella al·legoria a la processó d'Algemesí, més coneguda com *La Muixaranga*, melodia clau identificadora del sentir valencià. A continuació també escoltarem una nova marxa mora del director de l'ateneu Ramon Garcia i Soler. **Carlos el municipal** està dedicada al conegut fester de Mutxamel Carlos Aracil Gómez i va ser encarregada pels propis amics del dedicatari amb motiu de les seues nocces d'argent, per tal de mostrar-li el seu afecte, estima i admiració. De caràcter líric i melòdic són els temes d'aquesta marxa en la qual hi trobem referències a la marxa de *Els Pacos* de Mutxamel, atès que

Carlos és un dels seus membres més actius. Esta ja és la segona ocasió que Garcia i Soler s'apropa a esta curiosa i original marxa per tal de trobar fonts d'inspiració per a enllestir una nova partitura, tal com va fer per compondre *Pacos del Gurugú*, escrita amb motiu de la capitania d'aquesta emblemàtica comparsa de Mutxamel l'any 2003.

Per concloure el concert tindrem l'ocasió d'escoltar el que ja és tot un clàssic de la música de moros y cristians. En 1978 el mestre d'Ontinyent José Maria Ferrero va obtenir el 2n premi al Concurs de Composició de Música Festera d'Alcoi amb la marxa cristiana **Apostol Poeta "Rafael Duyos"**, tota una novetat per a la seua època, on els cristians encara semblava que no volien acceptar les seues pròpies marxes i preferien desfilars amb pasdobles. Aquesta marxa s'ha convertit en les últimes dècades en una obra de referència obligada per entendre l'evolució del gènere. La solemnitat i la religiositat es barregen amb una decidida evocació èpica d'ambient medieval, la qual no ens pot deixar indiferents.

Ramon Garcia i Soler